

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย

Factors Affecting the Competitive Ability of Thai Orchid Exporter Business

บุษรินทร์ จินเกิดทรัพย์ (Bussarin Jeenkerdsup)¹ ณัฐสพันธ์ เผ่าพันธ์ (Natsapan Paopun)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยภายในองค์กรและภายนอกองค์กรที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยทำการศึกษาวิจัยทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการส่งออกกล้วยไม้จำนวน 182 ราย ควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จำนวนทั้งหมด 8 ราย ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยภายในองค์กรซึ่งประกอบด้วย ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพยากรด้านการตลาด และ ทรัพยากรด้านทรัพย์สินทางปัญญา มีความสัมพันธ์ทางบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยพื้นฐานการผลิต ปัจจัยด้านอุปสงค์ ปัจจัยอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุน ปัจจัยกลยุทธ์ขององค์กรและการแข่งขัน ปัจจัยการสนับสนุนของรัฐบาล และปัจจัยนอกเหนือความคาดหมาย มีความสัมพันธ์ทางบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยภายในองค์กรมีอิทธิพลร่วมกันต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกกล้วยไม้ไทย โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .869 สามารถทำนายได้ 86% ปัจจัยภายนอกองค์กร มีอิทธิพลร่วมกันต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกกล้วยไม้ไทย โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .781 สามารถทำนายได้ 78% สรุปได้ว่าปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร มีอิทธิพลร่วมกันต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกกล้วยไม้ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .936 สามารถทำนายได้ 93% นอกจากนี้ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย เกิดจากความต้องการที่จะแข่งขันได้จากระบบการตลาดที่แข่งขันมากขึ้นทำให้ผู้ส่งออกปรับตัวเข้าหาผู้บริโภค ซึ่งผู้บริโภคเป็นผู้กำหนดคุณภาพสินค้าและตลาด การจะทำธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ดำเนินการต่อไปได้ ผู้ประกอบการคิดเห็นและเข้าใจการนำแนวคิดทฤษฎีฐานทรัพยากรมาทำการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน และทฤษฎีโมเดลเพชรมาทำการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก เพื่อเป็นการพัฒนาธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทยให้มีคุณภาพสูง และอิทธิพลจากปัจจัยภายในองค์กรและภายนอกองค์กรนั้นจะเป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจกล้วยไม้ไทยให้พัฒนาได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย ความสามารถในการแข่งขัน ปัจจัยที่ส่งผล

1 นักศึกษาหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาควิชาแขนง การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ คณะสาขาวิชา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม e-mail address j_nissa@hotmail.com

2 ผู้อำนวยการหลักสูตร MBA บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะสาขาวิชา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม e-mail address Natsapun.pa@spu.ac.th

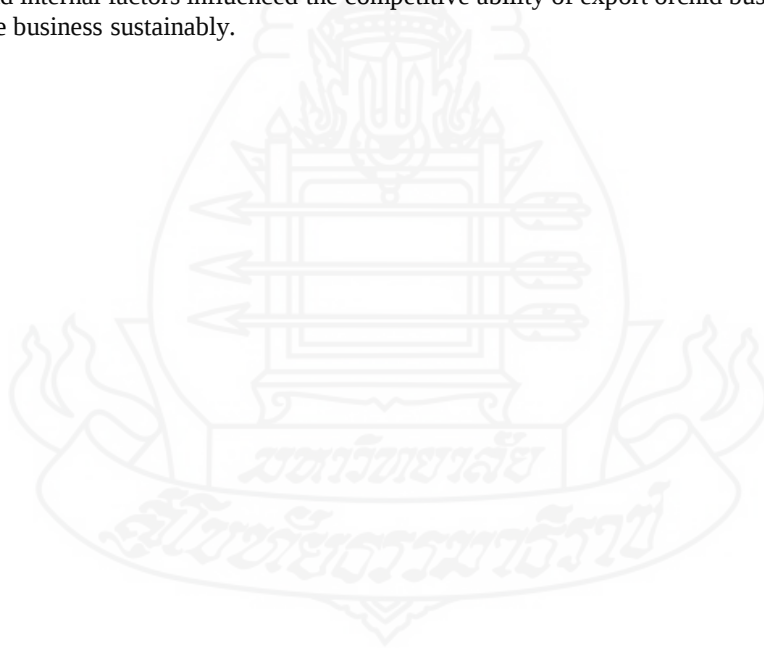

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

Abstract

This research aimed to study the influence of internal and external factors affecting the competitive ability of exporting orchid business. The mixed method research design was used as a research methodology. Quantitative data were collected by using questionnaire and the qualitative data were from interview. The subjects were 190 businessmen who exported orchids. The results showed that the external factors e.g. human resource, physical resource, financial resource, marketing resource, and intellectual property resource directly had negative relation with the competitiveness of export orchid business at medium level. For internal factors, factor conditions, demand conditions, related and supporting industries, firm strategy structure and rivalry, role of government support, and role of chance also directly had negative relation with the competitiveness of export orchid business at medium level. The internal factors influenced the competitive ability of Thai orchid export business. The coefficient of multiple correlation was .936 and eighty-six percent could be predicted. The external factors influenced the competitive ability of Thai orchid export business. The coefficient of multiple correlation was .781 and seventy-eight percent could be predicted. It can be summarized that both external and internal factors influenced the competitive ability of export orchid business. The coefficient of multiple correlation was .936 and ninety-three percent of it could be predicted. In addition, the results of this quantitative research revealed that factors affecting the competitive ability of business orchid export were from the competitive needs. Since the marketing systems had high competitiveness, the exporters adapted to the consumers that could specify the quality of products and market. In order to continue the exporting orchid business, the exporters had to understand the concept of bringing the resource base for analyzing the internal factors and the diamonds theoretical model for analyzing external factors. This research showed that both external and internal factors influenced the competitive ability of export orchid business and also helped develop the business sustainably.

Keywords: Thai Orchid Exporter, Competitive ability, Factors affecting

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

ประเทศไทยเป็นแหล่งเพาะปลูกไม้กล้วยไม้เป็นอันดับต้นๆ ของโลก เป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงในตลาดโลก จึงเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของไทย ชนิดของสินค้ากล้วยไม้ที่ส่งออก มี 2 ลักษณะหลัก ๆ คือ ดอกกล้วยไม้ หรือกล้วยไม้ตัดดอก (Cut Orchids) และต้นกล้วยไม้ หรือกล้วยไม้กระถาง (Orchid Plants) ซึ่งธุรกิจกล้วยไม้สามารถสร้างรายได้ และสร้างความมั่นคงในอาชีพให้กับเกษตรกร แต่ในช่วงปี 2554-2556 พบว่าประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงขีดความสามารถในการส่งออกกล้วยไม้ที่มีแนวโน้มถดถอย ดังนั้นประเทศไทยจึงอยู่ในสถานะที่ต้องเร่งปรับตัวเพื่อรองรับสถานการณ์การแข่งขันที่รุนแรงในอนาคต เพื่อรักษาส่วนแบ่งของตลาดและคู่ค้าเดิมเอาไว้ รวมไปถึงเร่งขยายตลาดใหม่เพื่อรักษาระดับความเป็นผู้นำในด้านการส่งออกกล้วยไม้ ดังนั้นในการวิจัยในครั้งนี้ได้นำแนวคิด ทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource-based Theory) แนวความคิดนี้นำไปสู่แนวความคิดการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT analysis) ซึ่งเป็นการแยกแยะระหว่างปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งเป็นพื้นฐานของแนวความคิดกลยุทธ์ในการแข่งขันยุคใหม่ (Forsman, 2004) ได้จัดทรัพยากรเป็น 6 ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพยากรด้านเทคโนโลยี ชื่อเสียงขององค์กร และทรัพยากรองค์กร Grant (1991, p.119) ส่วน Barney จัดประเภททรัพยากรเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางกายภาพ และทรัพยากรองค์กร โดยรวมทรัพยากรด้านเทคโนโลยีไว้ในทรัพยากรทางกายภาพ (Barney, 1991, p.101; 2002, p. 156)ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้จัดประเภททรัพยากร เป็น 5 ประเภท คือ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพยากรด้านการตลาด และทรัพยากรด้านทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับเป็นแนวคิดในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร ส่วนปัจจัยภายนอกองค์กร ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาตามแนวคิดคลัสเตอร์ (Cluster-Based Approach) ของ Porter, M.E. (1990a.) ดังตารางที่ 1 ซึ่งเป็นโมเดลหรือแบบจำลองทางด้านความสามารถในการแข่งขันที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดในโลก ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรด้านเงื่อนไขปัจจัยการผลิต เงื่อนไขด้านอุปสงค์ ปัจจัยอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน บริบทของการแข่งขันและกลยุทธ์ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ และปัจจัยนอกเหนือความคาดหมาย มาใช้ในการวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ และใช้ในการศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย จากองค์ประกอบของทฤษฎีฐานทรัพยากรและแนวคิดคลัสเตอร์ทั้งสิ้น 58 ตัวแปรที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการส่งออก

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

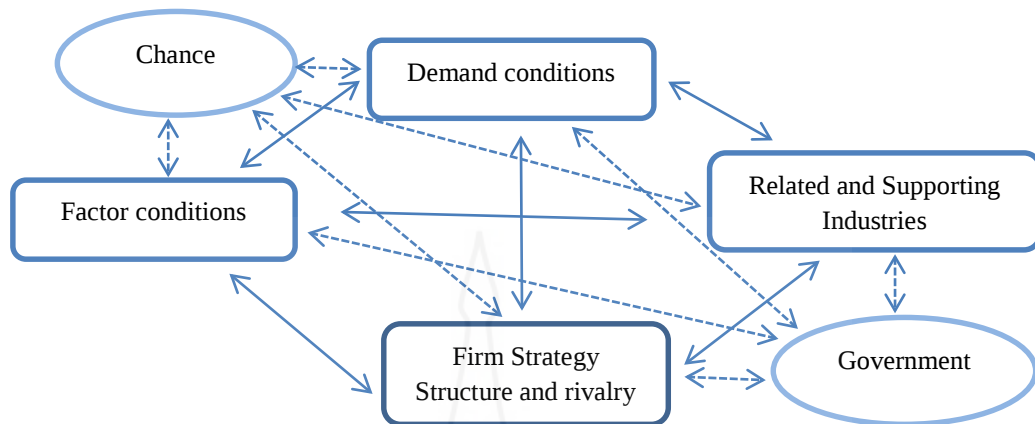

Figure 1 Porter's Diamond Framework

วัตถุประสงค์จากการวิจัย

จากประเด็นปัญหาของการวิจัยผู้วิจัยจึงนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ 2 ข้อดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยภายในองค์กรและภายนอกองค์กรที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน

ของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย

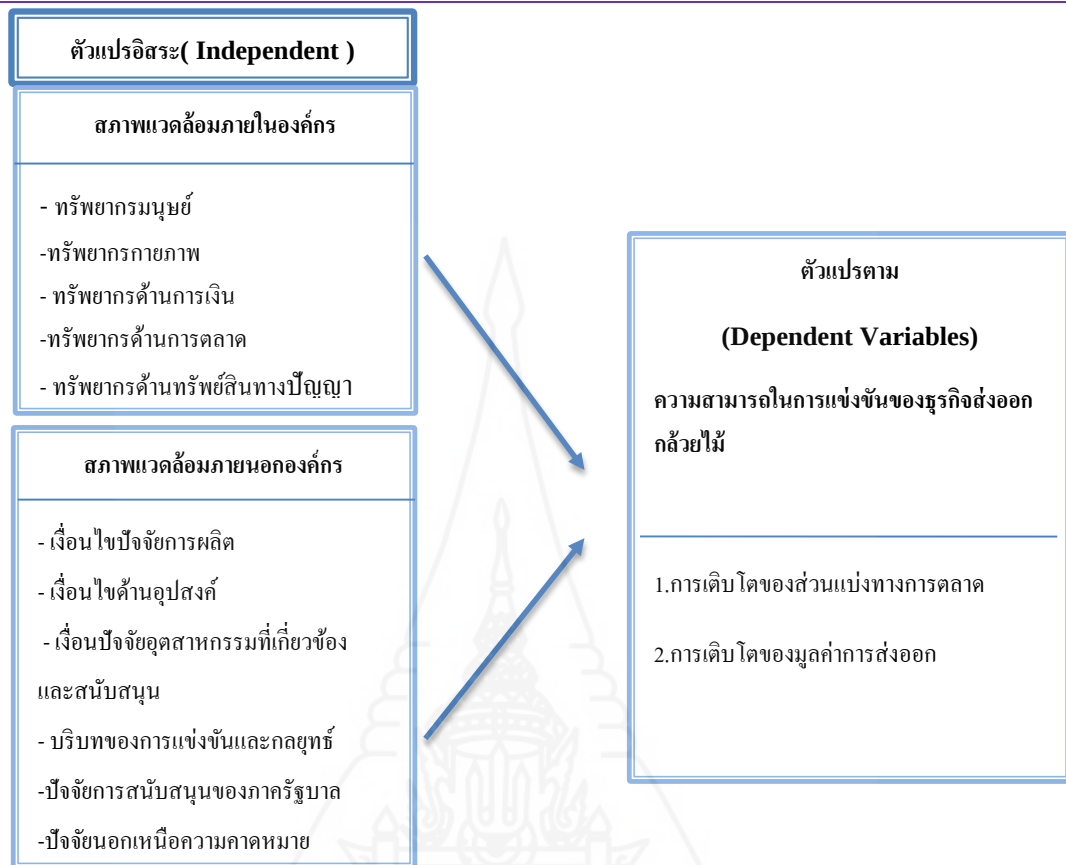
กรอบแนวความคิดการวิจัย

กรอบแนวความคิดที่การวิจัย ประกอบด้วย 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยภายในองค์กร และ ปัจจัยภายนอกองค์กร สำหรับปัจจัยภายในองค์กร ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource-based Theory) มีความสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศ เช่น งานของ Fahy (2000) ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพยากรด้านการตลาด ทรัพยากรด้านทรัพย์สินทางปัญญา ส่วนปัจจัยภายนอกองค์กร ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาตามแนวคิดคลัสเตอร์ ของ Michael E.Porter (1990) ซึ่งเป็นโมเดลหรือแบบจำลองทางด้านความสามารถในการแข่งขันที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดในโลก ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรด้านเงื่อนไขปัจจัยการผลิต เงื่อนไขอุปสงค์ ปัจจัยอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน บริบทของการแข่งขันและกลยุทธ์ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ และปัจจัยนอกเหนือความคาดหมาย ซึ่งสามารถนำเสนอตัวแปรตามกรอบแนวคิดสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 2

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ โดยทำการศึกษาวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ควบคู่กับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ผู้ประกอบการธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย จากสมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้ไทย สมาคมกล้วยไม้ นครปฐม สมาคมกล้วยไม้โคราช สมาคมกล้วยไม้แคลิฟอร์เนียแห่งประเทศไทย จำนวน 308 คน

กลุ่มตัวอย่าง

จากประชากรผู้ประกอบการธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย จากสมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้ไทย สมาคมกล้วยไม้ นครปฐม สมาคมกล้วยไม้โคราช สมาคมกล้วยไม้แคลิฟอร์เนียแห่งประเทศไทยจำนวน 190 คน แบ่งเป็นสองส่วนดังนี้คือ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประเภทของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ศึกษาโดยการสำรวจจากผู้ประกอบธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย จากสมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้ไทย สมาคมกล้วยไม้นครปฐม สมาคมกล้วยไม้แคทลียาแห่งประเทศไทย จำนวน 182 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) จากผู้ประกอบธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ที่มีความชำนาญในการเพาะปลูกและการส่งออกจำนวน 8 คน จากสมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้ไทย สมาคมกล้วยไม้นครปฐม สมาคมกล้วยไม้โคราช สมาคมกล้วยไม้แคทลียาแห่งประเทศไทย

2. การสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้มี 2 ส่วน คือ 1. เครื่องมือแบบสอบถามสำหรับการศึกษาเชิงปริมาณและ 2. เครื่องมือแบบสัมภาษณ์สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยสร้างแบบสอบถามขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (พิมลวรรณ เกตุพันธ์. 2555) นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา และได้แบบสอบถามที่ได้มีการปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยได้นำเทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) มาใช้สำหรับการตรวจสอบ และนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ความน่าเชื่อถือที่ .9179 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับสูง (เกียรติสุตา ศรีสุข. 2552) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 เครื่องมือแบบสอบถามเชิงปริมาณ

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทยจำนวน 182 ราย การสร้างแบบสอบถามใช้วิธีอ้างอิงจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็นลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ภูมิหลังบางประการของผู้ที่ประกอบธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย

ส่วนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูล ความคิดเห็น ข้อเสนอ มีลักษณะเป็นคำถามแบบเปิด (Open ended)

1.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่ภาคสนาม จึงนำมาออกแบบเพื่อสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ประกอบธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทยจำนวน 8 รายและเมื่อร่างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อรับข้อแนะนำและนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

จากตัวแปรที่กำหนดข้อมูลที่เก็บรวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว จึงนำเอาแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) และประมวลผล ดังนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) สำหรับการวิเคราะห์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท มีดังนี้

1. ข้อมูลเชิงพรรณนา (Quantitative Data) ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับภูมิหลังบางประการของผู้ที่ประกอบธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นการใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean : $\bar{X}$)

1.2) แบบสอบถามตอนที่ 2 3 และ 4 เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้สถิติพื้นฐาน (Basic Statistic) โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean : $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เพื่อวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย

1.3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

การทดสอบสมมติฐานที่ 1 และสมมติฐานที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย ผู้วิจัยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ในการหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวแปรที่เป็นอิสระต่อกัน

การทดสอบสมมติฐานที่ 3 สมมติฐานที่ 4 และสมมติฐานที่ 5 เกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรมีอิทธิพลร่วมกันกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกกล้วยไม้ไทย ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบวิธี All Enter โดยมีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณก่อนนำไปพยากรณ์ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

จากองค์ประกอบภายในองค์กรและภายนอกองค์กร สามารถสร้างตัวแปรได้ทั้งสิ้น 58 ตัวแปร เพื่อลดปัญหาความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปร จึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในรูปแบบของการทำนายเพื่อทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดแต่ละปัจจัยกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกครั้งนี้

1. กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารทุกระดับในบริษัทเป็นผู้ที่มีความรู้ในการดำเนินธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ พนักงานในบริษัทเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ผู้บริหารของ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในการทำงาน และพนักงานของท่านทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในการทำงาน

2. กลุ่มตัวแปรด้านทรัพยากรกายภาพ ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวแปรได้แก่ บริษัทมีเทคโนโลยีที่ช่วยในการเก็บรักษากัญไม้ บริษัทมีเทคโนโลยีคุณภาพสูงมาใช้ในการดำเนินงาน บริษัทมีเทคโนโลยีการผลิตเท่าเทียมหรือสูงกว่าคู่แข่ง และบริษัทได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการติดต่อสื่อสารดำเนินธุรกิจ

3. กลุ่มตัวแปรทรัพยากรด้านการเงิน ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวแปรได้แก่ บริษัทมีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินงานในปัจจุบัน บริษัทมีฐานะการเงินที่มั่นคง บริษัทมีสภาพคล่องทางการเงินที่ดี และบริษัทมีเงินทุนที่ใช้ในการหมุนเวียนเพียงพอ

4. กลุ่มตัวแปรทรัพยากรด้านการตลาดประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปรได้แก่ ตราสินค้าหรือเครื่องหมายการค้าของบริษัทเป็นที่รู้จัก บริษัทได้รับเครื่องหมายรับรองคุณภาพประเภทใดประเภทหนึ่ง บริษัทมีการเพิ่มช่องทางการกระจายสินค้าและบริการให้กับลูกค้า บริษัทมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของลูกค้า และบริษัทมีการสร้างตราสินค้าให้กับผลิตภัณฑ์การยอมรับ

5. กลุ่มตัวแปรทรัพยากรด้านทรัพยากรสินทรัพย์ปัญญาประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปรได้แก่ บริษัทมีสูตรการผลิตเฉพาะ บริษัทมีกรรมวิธีการผลิตสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ซึ่งยากต่อการลอกเลียนแบบ สินค้าของบริษัทมีความเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากคู่แข่งอื่น กัญไม้ของบริษัทท่านมีขึ้นต้นเทคโนโลยีที่ได้เปรียบคู่แข่ง และบริษัทมีแนวทางในการสร้างมูลค่าของกัญไม้ในด้าน การผลิต และการตลาด

6. กลุ่มตัวแปรด้านปัจจัยการผลิตประกอบด้วยตัวแปร 6 ตัวแปรได้แก่ บริษัทมีที่ดินเพื่อการเพาะปลูก กัญไม้ใกล้แหล่งวัตถุดิบ บริษัทมีการวิจัยเพื่อลดการใช้สารเคมีและสารชีวภัณฑ์ บริษัทมีแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการเพาะปลูกเพียงพอ บริษัทมีแหล่งเงินทุนช่วยสนับสนุนในการดำเนินธุรกิจส่งออกกัญไม้ บริษัทอยู่ใกล้เทคโนโลยีที่ใช้ในการเพาะปลูกกัญไม้ และอยู่ใกล้แหล่งแรงงานที่มีความรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกกัญไม้

7. กลุ่มตัวแปรด้านอุปสงค์ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวแปรได้แก่ การแข่งขันในประเทศรุนแรง ผลักดันให้ผู้ประกอบการต้องทำการส่งออก ผลกำไรจากการส่งออกนั้นมีสัดส่วนสูงกว่ากำไรจากการขายสินค้าในประเทศ ผู้บริโภคภายในประเทศมีปริมาณความต้องการกัญไม้ไม่น้อยจนทำให้เกิดการผลักดันให้เกิดการขายตลาดออกสู่ต่างประเทศ และตลาดกัญไม้ในประเทศขยายตัวมากส่งผลให้มีความต้องการขยายตลาดออกไปยังผู้ยังต่างประเทศ

8. กลุ่มตัวแปรด้านปัจจัยอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัวแปรได้แก่ ระบบด้านการขนส่งสินค้าภายในประเทศมีส่วนช่วยสนับสนุนต่อธุรกิจส่งออกกัญไม้ ระบบด้านการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศมีส่วนช่วยสนับสนุนต่อธุรกิจส่งออกกัญไม้ ระบบด้านการเทคโนโลยีและสารสนเทศภายในประเทศมีส่วนช่วยสนับสนุนต่อธุรกิจส่งออกกัญไม้ และระบบด้านการเงินและการธนาคารมีส่วนช่วยสนับสนุนต่อธุรกิจส่งออกกัญไม้

9. กลุ่มตัวแปรด้านบริบทของการแข่งขันและกลยุทธ์ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปรได้แก่ บริษัทมีการวางแผนในด้านตลาดที่ดีเพื่อให้เกิดการขายตัวของการส่งออก บริษัทมีมาตรฐานในการผลิตที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า บริษัทได้ให้ความสำคัญต่อการส่งมอบสินค้าที่ตรงตามคุณภาพและปริมาณที่ลูกค้ากำหนด

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

บริษัทได้ใช้กลยุทธ์การผลิตสินค้าคุณภาพสูงในการแข่งขัน และบริษัทใช้กลยุทธ์การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อลูกค้าในการแข่งขัน

10. กลุ่มตัวแปรด้านปัจจัยการสนับสนุนของภาครัฐบาลประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปรได้แก่ ภาครัฐบาลให้สนับสนุนเรื่องการลดหย่อนภาษีนิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ภาครัฐบาลให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดทำกรรับรองมาตรฐานคุณภาพ ภาครัฐบาลมีการสนับสนุนในเรื่องของการจัดงานแสดงสินค้า ภายในประเทศอย่างเพียงพอ ภาครัฐบาลมีการสนับสนุนในเรื่องของการจัดงานแสดงสินค้าภายนอกประเทศ อย่างเพียงพอ และภาครัฐบาลให้การสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุนต่างๆ เพื่อการส่งออก

11. กลุ่มตัวแปรด้านปัจจัยนอกเหนือความคาดหมายประกอบด้วยตัวแปร 6 ตัวแปรได้แก่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศผู้นำเข้ามีผลกระทบต่อ การส่งออกกล้วยไม้ของท่าน การเปลี่ยนแปลงมาตรการการนำเข้า (มาตรการภาษีนำเข้า โควตา ฯลฯ ของประเทศผู้นำเข้า) มีผลกระทบต่อ การส่งออกกล้วยไม้ของท่าน การเกิดความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในประเทศผู้นำเข้ามีผลกระทบต่อ การส่งออกกล้วยไม้ของท่าน การเกิดภัยธรรมชาติภายในประเทศไทยมีผลกระทบต่อ การส่งออกกล้วยไม้ของท่าน เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่หรือวัตกรรมใหม่ในประเทศคู่แข่งมีผลกระทบต่อ การส่งออกกล้วยไม้ของท่าน และการเกิดภาวะเกิดสงครามมีผลกระทบต่อ การส่งออกกล้วยไม้ของท่าน

ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม

ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร โดยรวมซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพยากรด้านการตลาด และทรัพยากรด้านทรัพย์สินทางปัญญา พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกกล้วยไม้ไทยในระดับสูงโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.932 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) เท่ากับ .869 ซึ่งสามารถรวมกันพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย ร้อยละ 86.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. F Change) ที่ระดับ .000 ดังตารางที่ 1

Table1 Spearman Correlation Coefficient Analysis Results of Internal Factors Affecting on the Export Revenue.

Model	R	R^2	Adjust R^2	Change Statistics		
				R^2 Change	F Change	Sig. F Change
1	.932a	.869	.851	.869	101.155	.000

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยภายในองค์กร (p -value = .000) สามารถพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ ตัวแปรต้นและตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์ภายในตัวเองเนื่องจากค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.052 (กลยา

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

วานิชย์บัญชา, 2545) และตัวแปรต้นและตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กันเอง เนื่องจากค่า Tolerance เท่ากับ 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.2 และค่า VIF เท่ากับ 1.00 ซึ่งน้อยกว่า 10 (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551: 280) จึงสรุปได้ว่า การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณมีผลการวิเคราะห์เป็นไปตามข้อตกลงสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย สมการพยากรณ์ปัจจัยภายในองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทยสามารถนำเข้าสู่สมการได้ดังนี้ $Export = 2.341 + .454$ (ปัจจัยภายในองค์กร) ดังตารางที่ 2

Table 2 Stepwise Regression Analysis Results of Internal Factors Affecting on the Export Revenue.

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity	
	B	Std. Error	β			Tolerance	VIF
1 ค่าคงที่	2.341	.247		9.465	.000		
สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	.454	.059	.499	7.717	.000	1.000	1.000

Durbin-Watson = 2.052 ; Method = Stepwise regression

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกองค์กรซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยพื้นฐานการผลิต ปัจจัยด้านอุปสงค์ ปัจจัยอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน ปัจจัยกลยุทธ์ขององค์กรและการแข่งขัน ปัจจัยการสนับสนุนของรัฐบาล และปัจจัยนอกเหนือความคาดหมาย พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกกล้วยไม้ไทยในระดับสูงโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.884 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) เท่ากับ .781 ซึ่งสามารถรวมกันพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย ร้อยละ 78.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. F Change) ที่ระดับ .000 ดังตารางที่ 3

Table 3 Spearman Correlation Coefficient Analysis Results of Internal Factors Affecting on the Export Revenue.

Model	R	R^2	Adjust R^2	Change Statistics		
				R^2 Change	F Change	Sig. F Change
1	.884 ^a	.781	.738	.884	18.001	.000

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยภายนอกองค์กร (p-value = .000) สามารถพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ ตัวแปรต้นและตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์ภายนอกเนื่องจากค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.191 และตัวแปรต้นและตัว

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

แปรตามไม่มีความสัมพันธ์กันเอง เนื่องจากค่า Tolerance เท่ากับ 1.00 และค่า VIF เท่ากับ 1.00 จึงสรุปได้ว่าการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ มีผลการวิเคราะห์เป็นไปตามข้อตกลงสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย สมการพยากรณ์ปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทยสามารถนำเข้าสู่สมการได้ดังนี้

$$\text{Export} = -1.784 + 1.350 (\text{ปัจจัยภายนอกองค์กร})$$
 ดังตารางที่ 4

Table 4 Stepwise Regression Analysis Results of External Factors Affecting on the Export Revenue.

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficient	t	Sig.	Collinearity	
	B	Std. Error	β			Tolerance	VIF
1 ค่าคงที่	-	.519		-3.440	.001		
สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	1.350	.116	.655	11.629	.000	1.000	1.000

Durbin-Watson = 2.191 ; Method = Stepwise regression

สรุปแบบจำลองการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อพยากรณ์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรของธุรกิจกล้วยไม้ไทยมีอิทธิพลร่วมกันกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกกล้วยไม้ จากผลการวิเคราะห์พบว่าสภาพแวดล้อมภายในองค์กรและสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรของธุรกิจกล้วยไม้ไทยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกกล้วยไม้ ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.967 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) เท่ากับ .936 ซึ่งสามารถรวมกันพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการส่งออกกล้วยไม้ ร้อยละ 93.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. F Change) ที่ระดับ .000 ดังตารางที่ 5

Table 5 Spearman Correlation Coefficient Analysis Results of Internal and External Factors Affecting on the Export Revenue.

Model Summary						
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson	Sig. F change
1	.967	.936	.931	.069	2.173	.000

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยภายนอกองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร (p-value = .000) สามารถพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ ตัวแปรต้นและตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กันเองเนื่องจากค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.173 และตัวแปรต้นและตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กันเอง เนื่องจากค่า Tolerance เท่ากับ .702 และค่า VIF เท่ากับ 1.425 จึงสรุปได้ว่าการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอย

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

พหุคูณ มีผลการวิเคราะห์เป็นไปตามข้อตกลงสามารถสร้างสมการพยากรณ์ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย สมการพยากรณ์ปัจจัยภายในองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย สามารถนำเข้าสมการได้ดังนี้ $\text{Export} = -1.542 + .183 + 1.124$ (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร) ดังตารางที่ 6

Table 6 Stepwise Regression Analysis Results of Internal and External Factors Affecting on the Export Revenue.

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity	
	B	Std. Error	β			Tolerance	VIF
1 ค่าคงที่	-1.542	.513		-3.004	.003		
สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	.183	.060	.201	3.057	.003	.702	1.425
สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	1.124	.135	.545	8.297	.000	.702	1.425

Durbin-Watson = 2.173 ; Method = Stepwise regression

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรพบว่า มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย

ผลการวิจัยจากบทสัมภาษณ์

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ส่วนใหญ่พบว่า มีประสบการณ์การทำงานกล้วยไม้มากกว่า 10 ปี มีพื้นที่เพาะปลูกเป็นของตนเอง รูปแบบโครงสร้างธุรกิจเป็นแบบครอบครัว ที่เกิดจากการริเริ่มของผู้ประกอบการที่เป็นเกษตรกรผลิตกล้วยไม้คุณภาพ โดยมีรูปแบบในการดำเนินธุรกิจทั้งค้าปลีกและค้าส่ง จนพัฒนาไปสู่ธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่คิดเห็นปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรว่าส่งผลให้ธุรกิจกล้วยไม้มีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้นในส่วนของปัจจัยภายในองค์กรมองในเรื่องของจุดแข็งหรือโอกาส ที่แต่ละองค์กรมี ซึ่งหากได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ก็จะส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืน เช่น การมีผู้บริหาร ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องของกล้วยไม้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการผลิตสินค้าที่มีเอกลักษณ์ยากต่อการลอกเลียนแบบ เช่น เทคนิคการพัฒนาสายพันธุ์ของกล้วยไม้เป็นต้น การมีพนักงานที่มีประสบการณ์ในการทำงาน รวมไปถึงการนำเทคโนโลยีคุณภาพสูงมาใช้ในธุรกิจ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามมาตรฐานการส่งออกเพื่อก่อให้เกิดความได้เปรียบ เช่น ห้องแล็บที่ใช้ในพัฒนาสายพันธุ์กล้วยไม้ ห้องควบคุมอุณหภูมิความชื้นที่ใช้ในการเก็บรักษากล้วยไม้ รถตู้ห้องเย็น

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

สำหรับการขนส่งกล้วยไม้ เครื่องปั้นสำหรับพ่นปุ๋ย ยาฆ่าแมลง เป็นต้น การมีเงินทุนในการดำเนินธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ที่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ ด้วยการมีการบริหารจัดการระบบและการวางแผนทางการเงินที่ดี จากการต่อยอดทางธุรกิจออนไลน์ของธุรกิจ เช่น มีหน้าร้านเพื่อการขายปลีกและขายส่ง หรือ ธุรกิจท่องเที่ยวอุทยานกล้วยไม้ การสร้างตราผลิตภัณฑ์ เครื่องหมายรับรองคุณภาพปลอดภัยในกล้วยไม้ส่งออก (Q Mark) หรือ การได้รับการรับรอง จากการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และเหมาะสม (Good Agriculture Practices หรือ GAP)มีส่วนช่วยให้ได้รับการยอมรับจากลูกค้า ในส่วนของปัจจัยภายนอกองค์กร จะมองในเรื่องของจุดอ่อนหรืออุปสรรคที่แต่ละองค์กรไม่สามารถควบคุมได้ซึ่งจะต้องมีการปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องเพื่อให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้นเช่น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มองเรื่องของที่ดินทำการเพาะปลูกกล้วยไม้ว่าส่วนใหญ่อยู่ที่ภาคกลาง ซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำจึงเกิดภัยพิบัติง่าย และการระบายน้ำยังไม่ดี จึงทำให้เกษตรกรประสบปัญหาน้ำท่วมในช่วงของฤดูฝน เรื่องเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีต้นทุนสูง เรื่องการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะการดูแลกล้วยไม้ และรักษากล้วยไม้อย่างถูกต้อง ในการดำเนินธุรกิจการนั้นเชื่อมโยงกัน และ การบูรณาการร่วมกันระหว่างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน นำมาซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงผลกำไรและคุณภาพที่สูงสุดของทั้งสองฝ่าย อุตสาหกรรมกลุ่มนี้ประกอบด้วย ผู้ผลิตภาชนะปลูกกล้วยไม้ ผู้ผลิตและขายผลิตภัณฑ์เคมี ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง อาหารพืช บริษัทขนส่งสินค้าต่างๆ สถาบันการศึกษา ตลอดจนผู้ประกอบการสร้างโรงเรือนกล้วยไม้ หรือกระทั่ง การสนับสนุนของภาครัฐบาล เช่น การจัดโรดโชว์ หรือ การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEC ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะได้รับผลกระทบทั้งในด้านบวกและด้านลบจากนโยบายของภาครัฐบาล ซึ่งรัฐบาลนั้นสามารถที่จะให้การส่งเสริมหรือขัดขวางการส่งเสริมความได้เปรียบทางการแข่งขันในประเทศของตนเองได้ แต่จะไม่สามารถสร้างความสามารถสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้โดยตรง และปัจจัยนอกเหนือความคาดหมาย การเปลี่ยนแปลงที่มีความสำคัญมากซึ่งอยู่นอกเหนือการควบคุมจากองค์กรหรือธุรกิจต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ภัยพิบัติต่างๆ หรือสงคราม ซึ่งมีผลกระทบต่อการสร้างความสามารถในการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างมาก เพราะอาจมีผลทำลายความสามารถแข่งขันของผู้แข่งขัน หรือแม้แต่ทำให้เกิดช่องว่างที่ผู้แข่งขันรายใหม่จะสามารถเอาชนะคู่แข่งรายเดิมได้

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยการผลิต มีส่วนสำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยมีแหล่งแรงงานที่มีความรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกกล้วยไม้ มีที่ดินเพียงพอและอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบซึ่งสอดคล้องกับ บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ (2555) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การนำแนวทางคลัสเตอร์มาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มกล้วยไม้จังหวัดราชบุรี ซึ่งหากเกษตรกร สามารถนำปัจจัยการผลิตในด้านต่างๆ มาพัฒนาอาชีพการปรับปรุงพันธุ์ และเลี้ยงกล้วยไม้ที่เกษตรกรแต่ละส่วนส่วนใหญ่มีความเก่งอยู่แล้ว สร้างจุดเด่นกับฟาร์มหรือสวนของตนเอง อย่างเช่นแอร์ออร์คิดที่ได้สร้างความแตกต่าง โดยเปลี่ยนธุรกิจจากฟาร์มกล้วยไม้ธรรมดาที่เน้นการค้าส่งให้เป็นฟาร์มกล้วยไม้ในรูปแบบซูเปอร์มาร์เก็ตที่สามารถจำหน่ายกล้วยไม้แบบปลีกเพิ่มได้อีก ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์การสร้างแตกต่างของ Porter (1980)

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องสนับสนุน ซึ่งเกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับคลัสเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ (2555) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การนำแนวทางคลัสเตอร์มาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มกล้วยไม้จังหวัดราชบุรี พบว่า อยู่ในระดับที่น่าพอใจ มีการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง บางหน่วยงานไปได้ดีบางหน่วยงานยังขาดประสิทธิภาพในการสนับสนุนส่งเสริม ภาครัฐยอมรับความเข้มแข็งและความก้าวหน้าของคลัสเตอร์กล้วยไม้ราชบุรี

เงื่อนไขด้านอุปสงค์ โดยมีการแข่งขันในประเทศทำให้ผู้ประกอบการขายไปต่างประเทศ และมีสัดส่วนผลกำไรจากการส่งออกนั้นสูงกว่ากำไรจากการขายสินค้าภายในประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ พรชนก หงษ์สง่า (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวโน้มมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลทศนิยมรายไตรมาส ระหว่างปี พ.ศ.2551-2556 มาใช้วิเคราะห์หอนุกรมเวลา เพื่อพยากรณ์มูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น พบว่า การส่งออกกล้วยไม้ไทยมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องในญี่ปุ่นแต่ยังมีปัญหาในด้านการผลิตและการตลาด ซึ่งต้องมีการแก้ไขร่วมกับภาครัฐและเอกชน งานวิจัยนี้ยังได้เสนอแนะให้ปรับปรุงระบบขนส่งและพัฒนาพันธุ์กล้วยไม้ให้มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งออกกล้วยไม้ไทย

บริบทการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ โดยมีเป้าหมายชัดเจนของคลัสเตอร์เพื่อพัฒนาไปสู่ Diamond Model ในด้านผลิตภัณฑ์กล้วยไม้คุณภาพมีการวางแผนการตลาดที่ดี เพื่อให้เกิดการขายตัวเพื่อการส่งออก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล ศิริรักษ์ โดยศึกษารูปแบบและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน ศึกษาเฉพาะ 4 กลุ่มธุรกิจ เอสเอ็มอี ที่ผ่านเข้ารอบสุดท้ายในรายการ เอสเอ็มอีดีเด่น เพื่อชิงรางวัลสุดยอด เอสเอ็มอีแห่งปี ประจำปี 2554 พบว่า มีทั้งรูปแบบการค้าส่งและค้าปลีก การบริการและการผลิตเพื่อการส่งออก โดยใช้กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจซึ่งประกอบไปด้วย กลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน กลยุทธ์สร้างความแตกต่าง กลยุทธ์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์การกำหนดราคา กลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน กลยุทธ์สร้างความแตกต่าง กลยุทธ์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์การกำหนดราคา กลยุทธ์การมุ่งเน้นเฉพาะ กลยุทธ์การรักษาฐานลูกค้า กลยุทธ์บริการอย่างเฉพาะเจาะจง กลยุทธ์การตอบสนองที่รวดเร็ว กลยุทธ์การสร้างเครือข่าย กลยุทธ์การเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย กลยุทธ์โฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งทั้ง 8 ส่วนที่ทำการวิจัยมีส่วนของกลยุทธ์ที่กล่าวไว้เกือบทุกส่วน

นอกเหนือจากความหมาย พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศผู้นำเข้ากล้วยไม้ไม่มีผลกระทบต่อธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย ซึ่งสอดคล้องกับ พรชนก หงษ์สง่า (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวโน้มมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ไปยังประเทศญี่ปุ่น พบว่า การส่งออกกล้วยไม้ไทยมีแนวโน้มเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในญี่ปุ่น ซึ่งปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ของประเทศผู้นำเข้ากล้วยไม้ไทยไม่มีผลกระทบต่อธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ไทย โดย พบว่า ปัญหาภายนอกเหนือจากความคาดหมายเกิดจากความเคลื่อนไหวตามฤดูกาลและเกิดจากภัยธรรมชาติภายในประเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อส่งออกกล้วยไม้ไทย

ด้านทรัพยากรมนุษย์ พบว่าผู้บริหารทุกระดับมีความรู้ในการดำเนินธุรกิจและมีประสบการณ์ในการทำธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ สอดคล้องกับ มนัสนันท์ พงษ์ประเสริฐชัย (2550) ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยตามแนวคิดฐานทรัพยากร: ศึกษากลุ่มผู้ผลิตสินค้าประเภท

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

อาหารเพื่อการส่งออก พบว่า การมีทรัพยากรของวิสาหกิจ ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์คือ ความรู้และประสบการณ์ของบุคลากรทั้งระดับบริหารและปฏิบัติการ

ด้านทรัพยากรกายภาพ พบว่า มีการนำเทคโนโลยีที่ช่วยในการเก็บรักษากล้วยไม้ ตลอดจนเทคโนโลยีคุณภาพสูงมาใช้ในการ คำนึงงานและสูงกว่าคู่แข่งเข้ามาใช้ในธุรกิจ เพื่อให้การสื่อสารดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ (2555) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การนำแนวทางคลัสเตอร์มาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มกล้วยไม้จังหวัดราชบุรี พบว่า 1) ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพ มีพันธุ์กล้วยไม้ป่าจำนวนมากเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพันธุ์ใหม่ ๆ 2) ภูมิอากาศเหมาะสม 3) เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของไทยได้รับการยอมรับจากต่างประเทศและต้นทุนต่ำ

ทรัพยากรด้านการเงิน พบว่ามีเงินทุน เพียงพอในการดำเนินงานมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง มีสภาพคล่องทางการเงินที่ดี มีเงินทุนที่ใช้ในการหมุนเวียนที่เพียงพอ สอดคล้องกับมนัสนันท์ พงษ์ประเสริฐชัย (2550) ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยตามแนวคิดฐานทรัพยากร: ศึกษาจากผู้ผลิตสินค้าประเภทอาหารเพื่อการส่งออก พบว่า ทรัพยากรด้านการเงิน คือ การมีเงินทุนที่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจและมีสภาพคล่องที่ดี

ทรัพยากรด้านการตลาด พบว่า ตราสินค้าหรือเครื่องหมายการค้าเป็นที่รู้จัก ได้รับเครื่องหมายรับรองคุณภาพประเภทหนึ่งในประเภทหนึ่ง มีการสร้างตราผลิตภัณฑ์เพื่อให้เกิดการยอมรับของลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับ กิริติ เหลืองหิรัญ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์อุปสงค์ การส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของไทยไปยังประเทศเนเธอร์แลนด์ เยอรมนี จากการศึกษาทำให้ทราบถึงแนวทางในการรักษาสัดส่วนทางการตลาด และเพิ่มมูลค่าในการส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของไทยไปยุโรปโดยการลดราคาสินค้า โดยการพัฒนาสินค้า สร้างตราสินค้าให้เป็นที่ยอมรับโดยพัฒนาพันธุ์กล้วยไม้และบรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของผู้บริโภค

ทรัพยากรด้านทรัพยากรทางปัญญา พบว่า เทคนิคพิเศษหรือกรรมวิธีการผลิตสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ยากต่อการลอกเลียนแบบ และมีความแตกต่างจากคู่แข่งซึ่งสอดคล้องกับ มนัสนันท์ พงษ์ประเสริฐชัย (2550) ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยตามแนวคิดฐานทรัพยากร: ศึกษาจากผู้ผลิตสินค้าประเภทอาหารเพื่อการส่งออก พบว่า ทรัพยากรด้านทรัพยากรทางปัญญา คือ การมีข้อมูลทางการค้าหรือเป็นความลับทางการค้ามีผลกระทบในเชิงบวกต่อความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะการลดหย่อนภาษีนิติบุคคลให้กับผู้ประกอบการ SME

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างผู้ที่ประกอบธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเรื่องของปัจจัยภายในองค์กรที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ ทั้งหมด 5 ปัจจัยซึ่งเรียงลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อยต่อไปนี้ ปัจจัยภายในองค์กรด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านทรัพยากรกายภาพ ด้านทรัพยากรด้านการตลาด ด้านทรัพยากรด้านการเงินมีระดับความสำคัญมากที่สุด และปัจจัยภายในองค์กรด้านทรัพยากรทางปัญญา มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ ส่วนใหญ่คิดเห็นเรื่องของปัจจัยภายนอกองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจส่งออกกล้วยไม้ ทั้งหมด 6 ปัจจัยซึ่งเรียงลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ ปัจจัยภายนอกองค์กรด้านบริบทของการแข่งขันและกลยุทธ์ ปัจจัยภายนอกองค์กรด้านปัจจัยนอกเหนือความคาดหมาย ปัจจัยภายนอกองค์กรด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน โดยมีระดับความสำคัญมากที่สุด ปัจจัยภายนอกองค์กรด้านเงื่อนไขด้านอุปสงค์ ปัจจัยภายนอกองค์กรเงื่อนไขปัจจัยการผลิต ปัจจัยภายนอกองค์กรด้านปัจจัยการสนับสนุนของภาครัฐ มีระดับความสำคัญมาก ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงแผนการบริหารธุรกิจ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของธุรกิจ ซึ่งการวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจด้านการเกษตรและธุรกิจส่งออกที่มีรูปแบบใกล้เคียงกัน เช่น ธุรกิจส่งออกข้าว เป็นต้น

2. ทำให้ทราบถึงปัญหาของผู้ประกอบการธุรกิจส่งออกกล้วยไม่ว่าต้องการให้ภาครัฐบาลให้ความสนใจและสนับสนุนในเรื่องของปัจจัยพื้นฐาน เช่น ถนน ระบบโรงเรียน ระบบน้ำ ระบบไฟฟ้า เรือ ด้านโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ดี และหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านกล้วยไม้มาให้คำแนะนำกับผู้ประกอบการ หรือ กรมวิชาการเกษตร เพื่อการวิจัยเฉพาะทางเกี่ยวกับกล้วยไม้ เพื่อร่วมกันวิจัยและพัฒนาการผลิตกล้วยไม้คุณภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้เปรียบในการแข่งขันในอนาคต

3. รัฐบาลควรเข้ามามีบทบาทร่วมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสถาบันการเงิน หรือลักษณะร่วมสมทบ ซึ่งใช้งบประมาณที่ไม่มากนักเกินไป โดยเกษตรกรรมมีเงินส่วนหนึ่งสถาบันการเงินให้เงินกู้ รัฐจัดสรรเงินส่วนหนึ่งเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร โดยสถาบันการเงินและภาครัฐให้การสนับสนุนดอกเบี้ยต่ำกว่าสินเชื่อประเภทอื่นๆ

การวิจัยในอนาคต

1. ควรให้มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตลาดและการส่งออกสินค้าเกี่ยวกับกล้วยไม้ในกลุ่มอาเซียน เพื่อจะได้กำหนดแผนการตลาดและการส่งเสริมด้านการส่งออกกล้วยไม้ให้มีศักยภาพมากขึ้น

2. ควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและการส่งออกสินค้า ที่ทำให้ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งการผลิตและลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า เพื่อให้ผู้บริโภครู้พอใจในผลิตภัณฑ์

เอกสารอ้างอิง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2548). ทรัพย์สินทางปัญญา. วันที่ค้นข้อมูล 14 มกราคม 2558, เข้าถึงได้จาก

<http://www.microsoft.com/thailand/piracy/ipknowladge.aspx>.

กัลยา วานิชย์บัญชา.(2546).การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล.กรุงเทพฯ:ภาควิชาสถิติ คณะ

พาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกียรติสุตา ศรีสุข.2552.ระเบียบวิจัย. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ครองช้าง.

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

- กิริติ เหลืองหิรัญ.(2543). การวิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกของไทยไปตลาดร่วมยุโรปที่ สาคัญ
บางประเทศ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- บุญอนันต์ พินัยทรัพย์.(2555). การนำแนวทางคลัสเตอร์มาใช้ในการพัฒนาในการแข่งขันกล้วยไม้ จังหวัดราชบุรี.
วารสารทางวิชาการ.คณะรัฐประศาสนศาสตร์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิมลวรรณ เกตพันธ์. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกกระเจียบเขียวของประเทศไทย. สาขาการจัดการธุรกิจ
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหารวิทยาลัยการบริหารและการจัดการ.สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณ
ทหารลาดกระบัง.
- พรชนก หงษ์สง่า. (2552). ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวโน้มมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ไปยังประเทศญี่ปุ่น.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาวิทยาลัเชียงใหม่.
- มนัสนันท์ พงษ์ประเสริฐชัย. (2550). ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อมของไทยตามแนวคิดฐานทรัพยากร: ศึกษาจากผู้ผลิตสินค้าประเภทอาหารเพื่อการส่งออก.
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Barney. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. Journal of Management.
Mar.17 (1):99- 120 .
- Fahy. (2000). “The Resource-based view of the Firm: Some Stumbling-blocks on the Road to
Understanding Sustainable Competitive Advantage”, Journal of European Industrial
Training, 24(2/3/4), pp. 94-104
- Grant .(1991).The Resource-Based Theory of Competitive Advantage: Implications for Strategy
Formulation. California Management Review.
- Porter, M.E. (1990a.) The Competitive Advantage of Nations. New York: Free Press, MacMillan.
- Forsman .(2004). Recent records of hybridization between barred owls (*Strix varia*) and northern
spotted owls(*S. occidentalis caurina*). The Auk 121(3).